

پوش گینشی و طرح پوش

انتخاب از میان پنج رویکرد

(روایت پوشی، پیدارشناسی، نظریه دلوہ بنیادی قوم نگاری، مطالعہ موردی)

دوبایش دوم

جان کرمل

برگردان:

دکتر حسن دانایی فرد

دانشیار دانشگاه تربیت مدرس

حسین کاظمی

سرشناسه	کرسول، جان دیلیو، ۱۹۴۵-م Creswell, John W
عنوان و نام پدیدآور	پویش کیفی و طرح پژوهش: انتخاب از میان پنج رویکرد (روایت پژوهی، پدیدارشناسی...) / جان کرسول؛ برگردان حسن دانایی‌فرد، حسین کاظمی.
مشخصات نشر	تهران: صفار: اشراقی، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	۳۲۰ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	978-964-388-365-2
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
یادداشت	عنوان اصلی: Qualitative inquiry and research design: choosing among five approaches. 2nd ed, C2007
یادداشت	این کتاب با عنوان "روش و طرح تحقیق کیفی (انتخاب از میان پنج رویکرد تحقیق کیفی)" توسط انتشارات نگاه دانش در سال ۱۳۹۰ منتشر شده است.
یادداشت	واژه‌نامه.
یادداشت	کتابنامه: ص. ۳۰۳-۳۱۶.
یادداشت	نمایه.
عنوان دیگر	روش و طرح تحقیق کیفی (انتخاب از میان پنج رویکرد تحقیق کیفی).
موضوع	علوم اجتماعی - روش‌شناسی
شناسه افزوده	دانایی فرد، حسن، ۱۳۴۸- مترجم
شناسه افزوده	کاظمی، حسین، ۱۳۶۲- مترجم
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۱/۳۲۹ H۴۱/۳۲۹
رده‌بندی دیویی	۳۰۷۲
شماره کتابشناسی ملی	۲۷۷۷۲۵

فهرست نویسی پیش از انتشار: انتشارات صفار

نام کتاب	: پویش کیفی و طرح پژوهش (ویرایش دوم)
نویسنده	: جان کرسول
مترجمان	: دکتر حسن دانایی‌فرد - حسین کاظمی
طرح جلد	: فرهاد کمالی
لیتوگرافی	: گنج شایگان
چاپخانه	: گنج شایگان (۵۵۴۰۳۴۷۸)
نوبت چاپ	: اول - بهار ۱۳۹۱
شمارگان	: ۱۱۰۰ نسخه
قیمت	: ۸۰۰۰۰ ریال
ناشر	: انتشارات صفار - اشراقی
مرکز پخش	: خیابان انقلاب - روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران - بازارچه کتاب - طبقه همکف
	انتشارات اشراقی (۱) ۶۶۴۰۸۴۸۷ تلفن گویا: ۶۶۹۷۰۹۹۲
	خیابان انقلاب - روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران - بازارچه کتاب - طبقه زیرین
	پخش کتاب بینش (۲) ۶۶۴۹۶۲۹۹
	کتابفروشی مرادیان (۳) ۶۶۴۱۵۳۱۰
	کتابفروشی صفا (۴) ۶۶۹۷۸۸۴۶

www.saffarpublishing.com
www.Eshraghi.ir

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۸۸-۳۶۵-۲
ISBN 978-964-388-365-2

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر، یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست

۹	فصل ۱: مقدمه
۱۰	هدف
۱۱	مطالب جدید این ویرایش
۱۵	خرده‌مایه کتاب
۱۶	انتخاب پنج رویکرد
۲۱	موضع من چیست؟
۲۳	مخاطبان
۲۴	ساختار کتاب
۲۷	فصل ۲: چارچوب‌های فلسفی، پارادایمی و تفسیری
۲۸	سؤال‌هایی برای بحث
۲۹	پیش فرض‌های فلسفی
۳۲	پارادایم‌ها یا جهان‌بینی‌ها
۳۳	فرا اثبات‌گرایی
۳۴	ساخت‌گرایی اجتماعی
۳۵	جانبداران/ مشارکت‌جویانه
۳۶	عمل‌گرایی
۳۸	محافل تفسیری
۳۹	نگاه‌های پست‌مدرن
۴۰	نظریه‌های فمینیست
۴۲	نظریه انتقادی و نظریه انتقادی نژاد (CRT)
۴۵	نظریه فراهنجار
۴۶	نظریه‌های ناتوانی
۴۷	خلاصه
۴۷	مطالعه بیشتر
۵۰	تمرین
۵۱	فصل ۳: طراحی یک مطالعه کیفی
۵۲	سؤال‌هایی برای بحث
۵۲	ویژگی‌های پژوهش کیفی
۵۶	چه وقت از پژوهش کیفی استفاده کنیم؟
۵۸	فرایند طراحی مطالعه کیفی
۶۶	ساختار کلی یک طرح یا پیشنهادیه پژوهشی
۷۰	خلاصه
۷۱	مطالعه بیشتر
۷۲	تمرین
۷۳	فصل ۴: پنج رویکرد کیفی به پژوهش
۷۳	سؤال‌هایی برای بحث

۷۴	روایت پژوهی
۷۴	تعریف و پیشینه
۷۵	انواع مطالعات روایت پژوهی
۷۶	رویه های انجام روایت پژوهی
۷۹	چالش ها
۷۹	پژوهش پدیدارشناسی
۷۹	تعریف و پیشینه
۸۱	انواع پدیدارشناسی
۸۲	رویه های انجام پژوهش پدیدارشناسی
۸۵	چالش ها
۸۵	پژوهش نظریه داده بنیاد
۸۵	تعریف و پیشینه
۸۷	انواع مطالعات نظریه داده بنیاد
۹۰	رویه های انجام پژوهش نظریه داده بنیاد
۹۲	چالش ها
۹۲	پژوهش قوم نگاری
۹۲	تعریف و پیشینه
۹۴	انواع قوم نگاری
۹۵	رویه های انجام قوم نگاری
۹۸	چالش ها
۹۸	پژوهش مطالعه موردی
۹۸	تعریف و پیشینه
۹۹	انواع مطالعات موردی
۱۰۰	رویه های انجام مطالعه موردی
۱۰۲	چالش ها
۱۰۳	مقایسه پنج رویکرد
۱۰۷	خلاصه
۱۰۷	مطالعه بیشتر
۱۱۰	تمرین
۱۱۱	فصل ۵: پنج مطالعه کیفی متفاوت
۱۱۲	سؤال هایی برای بحث
۱۱۲	مطالعه روایت پژوهی - زیست نگاری (انگرو سینو، ۱۹۹۴)
۱۱۴	یک مطالعه پدیدارشناسی (اندرسون و اسپنسر، ۲۰۰۲)
۱۱۶	یک مطالعه نظریه داده بنیاد (مورو و اسمیت، ۱۹۹۵)
۱۱۸	یک مطالعه قوم نگاری (هینفلر، ۲۰۰۴)
۱۱۹	یک مطالعه موردی (آسموسن و کرسول، ۱۹۹۵)
۱۲۱	تفاوت های میان رویکردها
۱۲۴	خلاصه

۱۲۴	مطالعه بیشتر
۱۲۸	تمرین
۱۲۹	فصل ۶: شروع و تدقیق مطالعه
۱۲۹	سؤال‌هایی برای بحث
۱۳۰	مسئله پژوهش
۱۳۲	بیانیه هدف
۱۳۵	سؤال‌های پژوهش
۱۳۶	سؤال اصلی
۱۳۸	سؤال‌های فرعی
۱۴۳	خلاصه
۱۴۴	مطالعه بیشتر
۱۴۴	تمرین
۱۴۵	فصل ۷: گردآوری داده
۱۴۵	سؤال‌هایی برای بحث
۱۴۶	چرخه گردآوری داده
۱۴۷	محل یا فرد
۱۵۱	دسترسی و رابطه نزدیک
۱۵۴	استراتژی نمونه‌گیری هدفمند
۱۵۸	اشکال داده‌ها
۱۶۲	مصاحبه
۱۶۵	مشاهده
۱۶۶	رویه‌های ثبت
۱۷۰	موضوعات بحث‌انگیز میدانی
۱۷۰	دسترسی به سازمان
۱۷۱	مشاهدات
۱۷۲	مصاحبه‌ها
۱۷۳	اسناد و مطالب دیداری- شنیداری
۱۷۴	موضوعات بحث‌انگیز اخلاقی
۱۷۵	مرتب کردن داده‌ها
۱۷۶	مقایسه پنج رویکرد
۱۷۷	خلاصه
۱۷۷	مطالعه بیشتر
۱۷۹	تمرین
۱۸۱	فصل ۸: تحلیل و ارائه داده‌ها
۱۸۱	سؤال‌هایی برای بحث
۱۸۲	سه استراتژی تحلیل
۱۸۴	مارپیچ تحلیل داده
۱۹۰	تحلیل داده در هر یک از پنج رویکرد

۱۹۳	تحلیل و ارائه روایت پژوهی
۱۹۴	تحلیل و ارائه پدیدارشناسی
۱۹۶	تحلیل و ارائه نظریه داده بنیاد
۱۹۸	تحلیل و ارائه قوم‌نگاری
۱۹۹	تحلیل و ارائه مطالعه موردی
۲۰۰	مقایسه پنج رویکرد
۲۰۱	استفاده از رایانه در تحلیل داده کیفی
۲۰۱	مزایا و معایب
۲۰۳	گنجینه از نرم‌افزارهای کیفی
۲۰۳	اطلس‌های آی
۲۰۴	کیو اس آر آن ویوو
۲۰۴	هایپر ریسرچ
۲۰۵	مکسدا
۲۰۵	استفاده از نرم‌افزارهای رایانه‌ای در رویکردهای پنجگانه
۲۱۱	چگونه یکی از نرم‌افزارها را انتخاب کرد؟
۲۱۱	خلاصه
۲۱۳	مطالعه بیشتر
۲۱۳	تمرین
۲۱۶	فصل ۹: نگارش مطالعه کیفی
۲۱۷	سؤال‌هایی برای بحث
۲۱۷	موضوعات بحث‌انگیز بلاغی
۲۱۸	بازاندیشی و بازنمایی در نگارش
۲۲۰	مخاطبان گزارش
۲۲۱	نشان‌گذاری گزارش‌ها
۲۲۲	نقل‌قول‌ها در نگارش
۲۲۴	ساختار روایت‌پژوهی
۲۲۴	ساختار بلاغی کلی
۲۲۶	ساختار بلاغی درونی
۲۲۸	ساختار پدیدارشناختی
۲۲۹	ساختار بلاغی کلی
۲۳۰	ساختار بلاغی درونی
۲۳۲	ساختار نظریه داده بنیاد
۲۳۲	ساختار بلاغی کلی
۲۳۳	ساختار بلاغی درونی
۲۳۵	ساختار قوم‌نگاری
۲۳۵	ساختار بلاغی کلی
۲۳۷	ساختار بلاغی درونی
۲۳۹	ساختار مطالعه موردی

۲۴۰	ساختار بلاغی کلی
۲۴۱	ساختار بلاغی درونی
۲۴۳	مقایسه ساختار روایت‌ها در پژوهش‌های کیفی پنجگانه
۲۴۴	خلاصه
۲۴۴	مطالعه بیشتر
۲۴۵	تمرین
۲۴۶	فصل ۱۰: استانداردهای اعتباریابی و ارزشیابی
۲۴۷	سؤالی‌هایی برای بحث
۲۴۷	اعتباریابی و پایایی در پژوهش کیفی
۲۴۷	نگاه‌ها به اعتباریابی
۲۵۴	استراتژی‌های اعتباریابی
۲۵۷	نگاه‌ها به پایایی
۲۶۰	معیارهای ارزشیابی
۲۶۰	نگاه‌های کیفی
۲۶۳	روایت‌پژوهی
۲۶۴	پژوهش پدیدارشناسی
۲۶۵	پژوهش نظریه داده بنیاد
۲۶۷	پژوهش قوم‌نگاری
۲۶۸	پژوهش مطالعه موردی
۲۶۹	مقایسه استانداردهای ارزیابی پنج رویکرد
۲۷۰	خلاصه
۲۷۰	مطالعه بیشتر
۲۷۱	تمرین
۲۷۲	فصل ۱۱: «تغییر داستان» و نتیجه‌گیری
۲۷۳	تغییر داستان
۲۷۴	مطالعه موردی
۲۷۵	مطالعه روایت‌پژوهی
۲۷۶	پدیدارشناسی
۲۷۷	مطالعه نظریه داده بنیاد
۲۷۸	قوم‌نگاری
۲۸۰	نتیجه‌گیری
۲۸۳	تمرین
۲۸۴	ضمیمه الف
۲۸۴	واژه‌نامه تشریحی اصطلاحات
۳۰۳	مآخذ
۳۱۶	نمایه

پیشگفتار مترجمان

توجه به پژوهش‌های پژوهش کیفی به ویژه در چند سال اخیر رشد قابل توجهی داشته است. در کنار این جریان نیز، کتاب‌های بسیار خوبی در این زمینه چه در داخل و چه خارج از کشور تألیف و ترجمه شده است. ترجمه کتاب حاضر نیز بر همین اساس صورت گرفته است.

جان کرسول سابقه ۳۰ سال تدریس در دانشگاه نبراسکا-لینکلن در حوزه تعلیم و تربیت را داراست و در این مدت چندین کتاب در زمینه روش پژوهش و به ویژه پژوهش‌های آمیخته و کیفی تألیف و منتشر کرده است که از این میان اندکی در ایران نیز ترجمه شده‌اند. نکته جالب توجه در مورد کتاب حاضر این است که این کتاب در میان دیگر کتاب‌های کرسول، در ارزیابی‌های خوانندگان آن در سایت‌های خرید و فروش کتاب (مانند آمازون یا بخش کتاب گوگل) تقریباً بالاترین امتیاز را داراست و شاید این امر به خاطر رویکرد نسبتاً نوی آن به مقایسه رویکردهای پژوهش کیفی و ارائه مسیر روشن ساختاریافته برای هر یک از این رویکردها باشد.

اما از طرفی هم این کتاب در بعضی فصول بسیار ساختارنیافته و مبهم است و سبک نگارش آن چنان است که گویی نویسنده وقت چندانی برای پرداخت کتاب اختصاص نداده است. به ویژه خوانندگان ممکن است در مطالعه فصل ۳ (پیش‌فرض‌های فلسفی) چنین احساسی داشته باشند. این مسئله چنان می‌نمود که مترجمان در نگاه اول نسبت به ترجمه کتاب مردد بودند. با این حال فصول دیگر کتاب (که به خود رویکردهای پژوهش کیفی پرداخته‌اند) با ساختاریافته‌تر مناسب، ضعف فصول ابتدای آن (مخصوصاً فصل ۳ و فصل ۱) را پوشش داده و کلیت کتاب را ارزشمند می‌سازند.

مشکل کرسول با فصول نخست و به ویژه فصل ۳ که به مباحث فلسفی پرداخته، این است که وی چنانچه خود اذعان می‌دارد یک روش‌شناس پژوهش کاربردی است و در چارچوب‌دهی مباحث فلسفی فصل ۳ از منطق سازگاری پیروی نکرده است. بدین روی ممکن است خوانندگان در پیگیری فصل ۳ این کتاب دچار مشکل شده یا تقسیم‌بندی کرسول را نپسندند (چنانچه مترجمان نیز نمی‌پسندند). اما باید اعتراف کرد که تخصص کرسول سبب شده دیگر فصول کتاب از سازگاری و روند منطقی و منسجمی برخوردار شوند، به طوری که فرد راغب به ادامه مطالعه کتاب می‌شود.

مطالب کاربردی این کتاب که ممکن است بسیار در حین انجام پژوهش‌های کیفی با آنها مواجه شوید بخش عمده و برجسته کتاب را تشکیل می‌دهند و این مطالب ارزنده دلیل مترجمان برای ترجمه این کتاب است. امید است خوانندگان با نظرات خود ما را در بهبود ترجمه صورت گرفته یاری کنند.

در آخر مترجمان بر خود واجب می‌دانند تا از خانم رضازادگان که زحمت تایپ ترجمه‌ها را بر عهده گرفتند تشکر و سپاسگزاری کنند.

دکتر حسن دانایی فرد

حسین کاظمی